

1274-1274- OFP - Acta Capitulum Generalium Lugduni Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis Lugduni celebrati
anno Domini · M° · CC° · LXXIII° ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo de solempni celebratione capituli. addatur in principio sic. capitulum generale quantum ad auctoritatem diffinitorum in vigilia pentecostes incipit celebrari. et illud quod in eodem capitulo dicitur circa finem. ea vero etc. usque ibi. capitulum autem etc. deleatur. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In ordinario in rubrica officii diei parasceves. ubi dicitur. discalciati. et infra in eodem. calcient se. deleatur. Et hec habet · iii · capitula.

Iste sunt approbaciones.

Approbamus has. In capitulo de electione prioris provincialis. in fine addatur. statuimus autem. quod in singulis provinciis priores provinciales. vel eorum vicarii et diffinitores capituli provincialis. provincias suas per vicarias distinguant secundum quod eis videbitur expedire. Quibus singulos vicarios preficiant qui non sint priores. vel lectores actu legentes. nisi prius a suis officiis absolvantur. requisito consilio fratrum presencium ad dictas vicarias pertinencium. qui sunt de corpore capituli provincialis. Qui vicarii in domibus sibi assignatis. prioris provincialis plenarie vices gerant. excepta dumtaxat institutione et destitucione priorum et lectorum. et ubique teneant loca sua nisi in capitulo. dum officium sue vicarie exercent. quorum potestas in die immediate precedente electionem diffinitorum capituli provincialis expiret. Hos autem vicarios priores provinciales possunt corrigere. vel etiam ex causa rationabili amovere. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. cum domus supprioris caruerit et vicario. deleatur. et dicatur sic. domus supprioris presentem non habuerit vel vicarium prioris. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de recipiendis. ubi dicitur. nullus recipiatur in fratrem clericum. addatur. ad probationem vel ad professionem. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. post illud ubi dicitur. si autem vicarius etc. usque ibi. donec prior eiusdem provincie. etc. deleatur et dicatur sic. quod si capitulum provinciale ex aliqua causa ad conventum alium transferatur. post translationem prioris vicarii potestas expiret. et prior loci illius ad quem capitulum est translatum vices provincialis in omnibus optineat. Si autem conventus ille. ubi capitulum assignatum fuerat vel translatum. priorem non habuerit. vel eum infra tempus sue vicarie mori. vel amoveri contigerit; prior illius domus. ubi capitulum provinciale fuerat celebratum. vices prioris provincialis in omnibus optinebit. et si deinceps retrocedendo. quousque conventus ille. in quo provinciale capitulum fuerit celebrandum. priorem habuerit. qui vices provincialis in omnibus optinebit. Et hec habet · ii · capitula.

Iste sunt inchoaciones.

Inchoamus has. In capitulo de electione magistri. ubi dicitur. mortuo igitur magistro. etc. totum quod sequitur. priores igitur provinciales etc. deleatur et dicatur sic. mortuo igitur magistro vel a magisterio amoto. prior provincialis illius provincie. ubi sequens capitulum fuerit celebrandum. vices magistri in omnibus optineat. quousque magister ordinis sit electus. exceptis absolucionibus priorum provincialium et conventualium aliarum provinciarum. et confirmationibus priorum provincialium. quando de suis provinciis assumuntur. et exceptis translationibus fratrum de una provincia ad aliam. de quibus se nullatenus intromittat. nisi forte aliquis frater non prior provincialis existens; pro provincialatus officio peteretur. Si autem illa provincia tunc priorem provincialem non habuerit. vel infra tempus sue vicarie eum mori vel amoveri contigerit; prior provincialis illius provincie. ubi immediate precedens capitulum generale fuerat celebratum; vices optineat supradictas. et sic deinceps retrocedendo. donec in aliqua provinciarum isto modo valeat vicarius inveniri.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. mortuo priore provinciali vel amoto. deleatur usque ibi. qui eius etc. et dicatur sic.

si priorem provincialem in generali capitulo. vel medio tempore usque ad capitulum provinciale vel in ipso provinciali capitulo mori vel amoveri contigerit; ad ipsum provinciale capitulum eius electio pertinebit. Quod si nec ipse nec alius in ipso capitulo electus fuerit confirmatus etc. vel post provinciale capitulum priorem provincialem mori vel amoveri contigerit; qui eius locum optinet. teneatur etc. Item infra. ubi dicitur. si vero congregato provinciali capitulo. deleatur usque ibi. unus autem etc.

Item hanc. In capitulo de gravissima culpa. ubi dicitur. et penam recusat ferre. deleatur totum usque in finem et dicatur sic. talis de consilio discretorum carcerali custodie mancipetur. et ibidem secundum culparum exigenciam iuxta discrecionem prelati ieiuniis et abstinenciis puniatur. vel secundum regulam patris nostri Augustini. si magis expediens videatur. exutus habitu ordinis de nostro ordine expellatur. si

tamen usque ad illam horam sani capitis et integri sensus extiterit. Si etiam aliqui sunt. qui iudicio discretorum in communi sine gravi periculo vel scandalo tolerari non possunt. in carcere recludantur. et ibidem secundum discrecionem prelati et secundum culparum exigenciam puniantur.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. post illud ubi dicitur. relegatis etc. addatur et dicatur sic. cum autem per disquisicionem vel scrutinium voluntatum procedit electio; vota eligencium recipiantur per suppriorem vel vicarium in supprioris absentia et duos fratres. qui primitus nostri ordinis habitum susceperunt.

Item hanc. Fiat de beata Martha festum trium lectionum. et magister ordinis provideat de officio et de die.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. in fine addatur. priores provinciales absoluti ad illos conventus pertineant. de quibus sunt assumpti. nisi magister ordinis aliter duxerit ordinandum. Iste sunt admoniciones.

Admonemus quod singulis annis in quolibet capitulo provinciali fiat scrutinium super retencione vel absolucione prioris provincialis et diffinitores recipiant vota fratrum. et ipsum scrutinium statim in eodem capitulo publicetur. et sub sigillis diffinitorum per diffinitorem vel eius socium vel per socium prioris provincialis in anno provincialium ad generale capitulum deferatur. Idem fiat de priore conventuali. receptis votis fratrum per suppriorem vel vicarium absente suppriore et duos fratres. qui primitus habitum nostri ordinis susceperunt. et sub sigillo conventus per socium prioris ad capitulum generale vel provinciale deferatur.

Item. Volumus et mandamus. quod conventus grangias [et] domunculas si quas habent; infra sequens generale capitulum alienent penitus vel dimittant. nisi de habendo conventu ibidem in posterum iudicio prioris provincialis et diffinitorum; spes probabilis haberetur.

Inhibemus etiam districte. ne fratres extra cepta monasterii proprietatem domorum vel quarumcumque possessionum ultra annum retineant ullo modo. sed alienare. vel vendere teneantur.

Item. Priores provinciales cum diffinitoribus modum aliquem inveniunt per quem caveatur; ne conventus debitis nimis gravibus honerentur.

Item. Volumus et monemus ad studii promocionem. ut constitucio de studendo precipue in libris theologicis¹ et admoniciones facte circa studium in capitulo apud Valencenas celebrato anno domini · m^o · cc^o · lix^o · diligentius observentur².

Item. Inhibemus. ne in conventibus ubi est studium generale. studentes convocacionem faciant. nisi forte studentes provinciarum secundum constitucionem ad studium missi cum tribus de illa provincia in qua fuerint. conveniant ad tractandum de pertinentibus ad studium. et hoc de prioris conventualis licencia speciali.

Item. Ad promocionem studii ordinamus. quod lectores non occupentur in officiis vel negociis. per que a lectionibus retrahantur.

Item. Quod diligenter inquiratur per priores provinciales de iuvenibus aptis ad studium. qui in brevi proficere possunt. et eos in studio promoveant.

Item. Quod talis inquisicio fiat singulis annis per visitatores in singulis conventibus; et referatur capitulo provinciali.

Item. Quod ad studia ordinis generalia non mittantur fratres. nisi qui bene sunt morigerati; et apti ad proficiendum.

Item. Quod quando non possunt inveniri sufficientes ad publice legendum; saltem provideatur de aliquibus. qui legant privatas lectiones vel ystorias vel summam de casibus. vel huiusmodi; ne fratres sint ociosi.

Item. Quod fratribus iuvenibus aptis ad studium. parcatur a discursibus et aliis occupacionibus; ne a studio retrahantur³.

Item. Quod fratres qui remanent a scolis; dure puniantur.

Item. Quod tempore lectionis non occupentur fratres in missis celebrandis vel huiusmodi. nec vadant ad villam. nisi pro magna necessitate.

Item. Quod priores vadant ad scolas sicut ceteri fratres. quando commode poterunt.

Item. Quod lectores [vacantes] vadant ad scolas precipue ad disputaciones.

Item. Quod non fiant lectores. nisi sint ita sufficientes. quod possint sine periculo notabili huiusmodi officium exercere.

Item. Quod priores et visitatores et magistri studencium sint solliciti diligenter inquirere. qualiter fratres et precipue iuvenes circa studia occupentur. et qualiter in studio proficiant; et puniant negligentes.

Item. Lectores quantum commode poterunt. continuent lectiones suas.

Item. Quod visitatores singulis annis diligenter inquirant de lectoribus. quantum legerunt in anno. et quociens disputaverunt ac determinaverunt. et quot conventus sue visitacionis careant lectoribus. et quod circa hoc invenerint; referant capitulo provinciali.

Item. In singulis provinciis singulis annis in quolibet capitulo provinciali ordinetur. qualiter provideatur studentibus sue provincie missis ad quecumque studia generalia.

Item. Visitatores diligenter inquirent. qualiter studentibus provideatur. et referant defectus notabiles capitulo provinciali. per quod efficax remedium apponatur.

Item. Provideatur. quod quilibet lector tenens aliquod sollempne studium; habeat bacalarium qui legat sub eo.

Item. Quod fratres portent ad scholas libros qui leguntur in scholis. si habent. et non alios.

Item. Quod in quolibet conventu ubi est lector. instituat aliquis frater. qui diligenter repetat. dummodo sit in domo aliquis sufficiens.

Item. Quod fiant repetitiones de questionibus. et collationes semel in septimana. ubi hoc commode poterit observari.

Item. Monemus quod priores provinciales faciant fieri carceres in omnibus conventibus sue provincie. ut eis videbitur expedire.

Item. Illi qui mittunt accusationes ad capitulum generale vel provinciale. modum expriment per quem sciunt. utrum per auditum vel per visum. et si per auditum; utrum ab aliquo qui viderit. illud sciunt.

Item. Caveant diligenter priores. ne committant predicacionis vel confessionis officium nisi fratribus ad hoc idoneis et moribus et scientia approbatis et de consilio discretorum. sicut in constitutionibus continentur.

Item. Priores ordinent locum aliquem idoneum pro hospitibus ad iacendum extra dormitorium. ubi hoc commode poterit observari.

Item. Predicatores in suis predicacionibus vel post predicaciones. questam pro aliquo non faciant vel fieri permittant; ne ex hoc notam aliquam incurramus.

Item. Illa hora qua episcopi predicant; fratres a predicando desistant. nisi forte de illorum licencia vel mandato speciali.

Item. Fratres in predicacionibus suis populum interdum admoneant. quod decimas et alia iura reddant ecclesiis suis; ut tenentur.

Item. In testamentis personas moneant et inducant; ut ecclesiis suis parochialibus legata faciant. sicut decet.

Item. Personas eligentes apud suas ecclesias parochiales sepeliri; fratres a suo proposito non avertant. Ordinationem studii Parisiensis. et aliorum generalium studiorum. quo ad principales lectores et bachelarios; committimus magistro ordinis.

Concedimus provincie Hispanie · ii · domos. unam in Aragonia. aliam in Portugallia. et ponantur ubi priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis videbitur expedire.

Item. Provincie Francie · i · ponendam in Blesis.

Item. Provincie Lombardie · i · ponendam apud Cesenam.

Ista sunt suffragia.

Pro domino papa et statu universalis ecclesie; quilibet sacerdos · iii · missas.

Pro dominis cardinalibus; quilibet sacerdos · ii · missas.

Pro domino Hostiensi; quilibet sacerdos · i · missam.

Suffragia prodefunctis.

Pro domino rege Francie bone memorie Ludovico. et fratribus et liberis suis. et pro domina Helyzabet iuniore regina defuncta; quilibet sacerdos · i · missam.

Absolvimus priorem provinciam Terre sancte. Priores conventuales; Pictaviensem. Aurelianensem. Leodiensem; etc.

Sententias iudicum approbamus.

Assignamus generale capitulum proximum apud Bononiam in provincia Lombardie. ad quod diffinitores veniant dominica infra octavas ascensionis.

Actis additae sunt quatuor litterae magistri ordinis; cf. app. n. XXV.XXVIII.